

REDACȚIA

R. ADLICH (ADAM)

ABONAMENTUL

Austria-Ungaria:

an fl. 10; pe 1/2

an fl. 15; pe 1/4 de an

pe 1 lună fl. 1.

pe Duminică pe

fl. 1.50.

Abonamentul se plătește

în avans.

Abonamentul se plătește

în avans.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. ADLICH (ADAM)

INSERȚIUNILE:
pe 1 și 2 garmond: prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 3 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
în avans.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

1896

de care puțin își vor aduce
ca plăcere.
mămenat între noi numai vrajbă
și războaie, cari au luptat alături ani
cari au suferit temniță în-
și prin unirea lor dăduseră par-
național român o glorie, pe care
tă n-a avut-o, în anul trecut
cabinat și au dus unii împotriva
războiu, de par'că ar fi fost duș-
moarte.

întrebăm cine poartă vina,
când ori-care ar fi judecata, ea
fraților trebuie să cadă. Și când
de *stringerea rândurilor*, nu
puta pe cel mai vinovat, ci ne
mucura, dacă toți își dau mâna.

ar fi fost un blăstēm: *asupra*
nii raționale și în *Țeară* numi
doile două partide istorice
nodată înainte.

optra naționaliștilor
e sentimente. Au fost
de ingratitude, când
și s'au tăgăduit lucruri, pe
ria le va inscrie ca frumoase
românești, și s'a dat ascultare
ari au crezut că acțiunile se pot
prin șgomot.

adeverat desastru; desastru cu
ai simțitor și mai mare, cu cât
arii nostri politici, vându-ne
rați, ne-au crezut că sântem într'un
de stîrșeală și au socotit că
lovitura de moarte.
u și încercat s'o dea.

se manifestațiune a vieții par-
național, a fost luată drept un
politiensc. Astfel că bărbai
cărora era așintită privirea între
urope când înainte vreme întrau
aniță, anul acesta au fost pedep-
a în bătae de joc.
Așa că anul 1896 se încheie, pentru
numai cu pierderi.

rășmașii ne cred răsuși, ear
ne derâng. Noi însă simțim
nu' dărușul ce s'au dat și
luptatori aiși sînt descurajați și
ată linia domnește o înșurțare
basă.

erte și neînțelegeri au
în toate răsăriturile și în toate

Var și pîc, n'au războit între
dile și cu o rară violență.
șiși alieși nostri Sërbi, ne-l mult
nd se cețau aprig. S'e privim
pe Unguri; paridele lor se cețau
sfășie. Când oarbă însă, se de
omaliță, de ce Viena, ele uită
le, stau nău.

Tot așa și noi, dacă cu adevărat
facem parte dintr'un neam cu viitor și
cu cilități de a întemeia și întări statu-
ne vom încheia ear' rin lurile; vom
ierta pe irăți, cari ne-au lovit, vom
uita toate supărările. Pentru-că *cine*
poese mântuirea neamului seu, în ac-
țiunile sale politice se va conduce nu
de dorul răzbunării, ci de sentimentul,
ce-l covârșește pe creștinul care în-
genunche înaintea potirului sfânt.

Purcezënd astfel, neînțelegerile din
anul trecut, nu vor putea să însemneze
distrugerea partidului național român,
nici risipirea luptătorilor încercați, ci
se va asemëna numai cu o furtună,
care din pădurea de stejar a putut ici
s'e rupă crengi, dincolo s'e culce trunchi
ori s'e desrădăcineze, fără-ca prin aceasta
pădurea ea însăși s'e peardă din măreția
și podoaba sa.

S'e înțelegem odată, că în viața pu-
blică micile ambiții personale și egoismul
trebuie să dispară. *Aici luptătorii ade-*
verați sînt a se prefuți în măsura jert-
fei ce s'au dat și nu s'e s'e expună
porrurile sale binelui obștesc n'are
dreptul să aștepte nici o crutare.

Ear' om cu adevărat mare este
acela, care nu numai a știut să creze
o situațiune bună, dar' a și avut calită-
țile să susțină și să întărească acea
situațiune.

Mai pre sus de toate s'e nu uităm
un lucru: *respunderea*, pe care o avem
fecare în parte și cu toții împreună,
când vorba e de cauza națională.

Credincios și nespuse de bun, po-
porul nostru e tot așa de simțitor,
când la mai marii sei vede patimi,
despre cari instinctul seu îi spune că
nu pot aduce nici un bine.

A ne juca cu credința lui, a căuta
s'e ascundem slăbiciuni, pe cari el le-a
judecat la cea dintâi a lor arătare, a
căuta s'e intervertim faptele, e un pē-
cat neiertat. El poate aduce după sine
ruperea *legăturii* între țărănime și așa
zișii fruntași.

Și cine nu știe care, că această *le-*
gătură este singura forță în fața căreia
adversarii nostri politici au rămas în-
totdeauna desarmați?

În viața politică greșeli ireparabile
sînt acelea, după urma cărora națiu-
nile n'au știut să profite. Troiane de
greșeli pot să fie mormântul
unei națiuni.

Anul 1896 ne ofere bogate învă-
țăminte.

S'e profităm de ele!
Numai astfel, în viața națională,
anul ce începe ar putea să însemneze
un pas înainte.

Arad, 1 Ianuarie v. 1897.

Bara Austro-Ungară. Pertractările în-
tre Austriac și austriac privitor la banca
comună Austro-Ungară, se urmează. Consilierul
ministerial de la apartamentul de finanțe, Popo-
vits, și secretarul ministerial Wickenburg, au
fost săptămîna trecută trimiși la Viena pen-
tru conținuarea pertractărilor în această cauză.
La 9 Ianuarie s'au întors la Pesta și, după-
cum se șvonește, au raportat ministrului, că
pertractările n'au dus la nici un rezultat!

Goluchowsky la Berlin. La 18 Ia-
nuarie n. în Berlin au loc mari sêrbări în
onoarea ordului Vulturul-Negru. Goluchowsky,
ministrul de externe al Monarhiei noastre, a
fost cu opt luni înainte decorat cu acest ord.
La sêrbările din 18 va fi și dînsul de față.
Foile din Pesta conglăvesc într'un a da aces-
tei călătorii a lui Goluchowsky la Berlin cu
mult mai mare importanță, decât aceea de a
fi simplu participant la acele sêrbări. I-se
atribuș și o misiune politică însemnată, și sêr-
bările sînt numai un *bun privilegiu* pentru a
nu fi prea bătătoare la ochi călătoria.

Chestia națională în Austria. Cehii
sînt în ajutorul unui nou triumf însemnat pen-
tru cauza lor națională. Ministrul-președinte
de la Viena, deși în Austria nu s'au s'au
corifel cehi din dieta centrală. Au ajuns mare
succes de-a se decreta limba cehă pen-
tru Bohemia ca limbă oficială în adminis-
trație, ceea-ce se va publica în curënd în
chip oficial. După-ce aceasta va fi fapt îm-
plinit, în dieta provincială a Bohemiei vor
pune pe tapet de nou chestia *Curii*, pe care
guvernul are de gând s'o aplaneze prin îm-
părțirea dietei provinciale boheme, în curii
naționale.

Chestia Trentinului. În același timp
când guvernul austriac sloboade tot mai mult
coarda față de energicii Cehi, făcându-le tot
mai multe dreptre concesiuuri naționale, —
încearcă să împace, prin dreptate, și agitata
chestie a Trentinului italian. Ministrul-preșe-
dinte Badeni se consultă mult cu Malfatti
despre *autonomia* ce are de gând s'o dea Ti-
rolului de Miază-zi, și tocmai lucrează la pro-
iectul, că ce fel de autonomie administrativă,
națională și materială s'e i-se dea Tirolului.

Idea națională adecă, face tot mai frumoase
cuceriri în jumătatea de dincolo a Împărăției
noastre.

Spaima lor. S'a lătit pe la sfîrșitul
săptămînei trecute vorba, că în cercurile din
Viena ar domni intenția de a trimite de am-
basador pentru monarhia Austro-Ungară la
Londra, pe fostul ministru de externe, con-
tele Kálnoky. Patrioticele din Pesta la auzi-
rea acestei vești au tresărit ca împuse de
vese, căci, zic ele, contele Kálnoky nu-i
are iragi pe Maghiari, dar' nici el nu are
înciderea lor. Strigă chiar ministrului-pre-
ședinte Bánffy să nu se învoească cu o atare
derumire.

Sir Horace Rumbold este numele
noului ambasador al Angliei la Viena. În
11 Ian. dînsul și-a presenta M. Sale Împē-
ratului documentul de încredințare din par-
ticularul său.

De Anul-nou.

»Mărire întru cei de sus
lui D-zeu și pe pămînt
pace, între oameni bună-
voire...»

În sfîrșit un moment de pace, o
clișeală de fericire.

Și aceasta nu pentru-că ar fi încē-
tat vijelia persecuțiunilor, nu pentru-că
s'ar fi stîrșit dintre noi »a pizmei răutate«,
și »oarba neunire«, ci pentru-că se îm-
pune momentul sublim, ca s'e ne înăl-
țăm mintea, gândurile și inima, la con-
siderarea adevărurilor eterne, ce s'au
predicat în sfințele sêrbători trecute, din
ieslea din Vifleim, omenimii întregi.

Legea noastră sfântă la D-zeu ne
înălță, ne apropie de El!

Adevărurile ei sfințe ne luminează
calca vieții, pun tînelia moralei pu-
bliche și private, nobilitează raporturile
dintre indivizi, societăți și națiuni.

Morala evangelică e cea mai su-
blimă armonie între facultățile omului;
și legile universului!

Ea ne constituie, prin inspirațiunea
sfințită, în conștiință, într'o indivi-
dualitate sau persoană determinată, de-
clarându-ne de factor »sui iuris«, dotat
cu divina libertate.

Ea ne asignează locul de muncă în
cîmpul vieții, specificînd ființa noastră
morală, prin limba noastră, prin zestrea
ce a dăruit omenimii în bogățiile tipu-
lui nostru special de popor deosebit de
alte popoare, de națiune deosebita de
alte națiuni.

În valorarea virtuților date, în apre-
țierea bogățiilor dăruite, în scoaterea la
iveală a zestrei naționale: consistă viața,
progresul, mărirea națiunilor.

Vieța noastră națională trebuie să
fie revelațiunea schînteii divinității
di noi.

»Limba, legea, vorbe sfințe, la stră-
buni erau!«

Alipirea Romînilui de legea sa stră-
moșească, la creștinătate, a fost și este
tăria și pavăza lui în luptele vieții.

Prin aceasta dăm noi »Mărire întru
cei de sus lui D-zeu«.

Și tari în credință prin D-zeu, pu-
tem predica »pace« și »între oameni
bunăvoire«.

»Pace« cu toți cei-ce respectează
adevărurile eterne din morala evange-
lică, cu toți cei-ce țin la principiile cre-
știnătății; și »bunăvoire« față de toți
cei-ce iubesc libertatea, și respectează
reciprocitatea drepturilor naționale, ca
s'e putem trăi și noi, precum voim, *li-*
beri și independenți!

»Tribuna Poporului« în acest înțe-
les va lucra. De aceea înțelegem
românească salută ivirea »Tribunei Po-
porului«, care se va pune ca toată ho-
tărîrea în serviciul cauzei naționale.

Sibl. Univ. Cluj
1294.1023

SIBIU
1897

Ani luptă, acțiuni, jertfe, virtute, cere
causa noastră națională! Luptă nobilă,
acțiuni energice, jertfe cu toată abne-
gațiunea, sinceritate iubire de adevăr,
și mai presus de toate onestitate intan-
gibilă, cere, prinde, cauza poporului
român!

Fie ca aceste virtuți să distingă
pururea pe toți cei grupați în jurul
„Tribunei Poporului”.

Fie ca poporul român să fie, să cu-
cerească toate inimile, ca într'un singur
cuget, cu o singură simțire să servim
cu toții cauza națională.

Pusă să fie programul național.
Arătați-vă în fața țării și în fața
rea lui, în hotărârile și enunțările
conferențelor naționale, și ale comite-
tului național.

Pe baza aceasta, în direcțiunea acea-
sta să lucrăm cu toții, cu foc, cu de-
votament, cu abnegațiune, și cauza sfântă
națională va triumfa!

Inspirațiunea sârbătorească ce se
deșteaptă în inimile noastre în aceste
sărbătoare zile în biserică și în sinul familiei,
să-și așeze un răsădit vrednic pentru
viețea noastră națională, ca toți să ne
apropiem de idealul cel mare, presen-
tat nouă prin bardul națiunii:

„Uchi-ve în cap, uni-ve 'n simțiri”
An nou fericit!

Dr. Vasile Lucaciu.

Revistă externă.

În Orientul Europei lucrurile iau carăși o
desvoltare care numai prielnică nu se poate
numi păcii europene.

În urma revoluțiilor sperate din vara
1896, în Europa, au venit pu-
rile europene pe lângă „Poartă” în
lavorul creștinilor nedreptați. Sultanul a fă-
cut toate promisiunile ce li-s-au cerut, că va re-
forma temeinic întreaga alcătuire putredă a
statului său.

Acum însă zi de zi este tot mai bine la
iveală că toate promisiunile, cu care Sultanul a
purtat de nas întreaga diplomația Europei
timp de peste un an de zile, n-au fost decât
praf puncat în ochii acelei diplomații, dar
când la adecă de realizarea reformelor nici
vorbă!

Așa, de pildă, potrivit amnestiei date, ar
trebu să se libereze din prinsori toți Armenii

închiși în vremea revoluției, afară de cei-ce
stau acolo ca reușcători ordinari. Dar în
faptă se întâmplă numai o batjocură și ac-
teii amnestii: autoritățile publice de pblicat
amnestia, dar ușile temnițelor nu se deschid
decât pentru un număr foarte neînsemnat de
prisoneri! Pe ceilalți pe toți autoritățile tur-
cești li declară de criminali ordinari și-i țin
mai departe acolo.

Stările pe insula Creta nu sunt aici ele
mai trandafirii.

Aci au izbucnit chiar de nou revoluțiile.
Cauza e aceeași: Poartă a liniștit poporațiunea
prin făgăduințe bogate, dar după împlinirea
făgăduințelor însă se așteaptă de luni de zile.
Din pricina asta poporațiunea e disperată și a
pus dar mâna pe arme. Căci guvernul turcesc
într'adevăr nu și-a putut nici o făgăduință,
și nu-și ține, nici de se joară pe toți Moha-
mezii săi. Să invoiseră, de pildă, ca în gen-
darmeria insulei să fie luat în proporție
dreaptă și elementul creștin (majoritatea.)
Dar ca asta să o și facă, nici prin minte
nu-i trece guvernului „sublimei Porți”.

Ambasadorii fac mereu și mereu recer-
cări pe lângă Sultanul în favorul reformelor,
Succesul însă: promisiu goale; fapte ntmic.

Poporațiunea turcească e foarte iritată contra
ambasadorilor, încât în zilele acestea palatul
unuia a trebuit întărit cu pază.

SPECULANȚII

Veacuri întregi au gemut popoarele
sub iobăgia așa numiților nobili (nemeși).
Popoarele bărbate au scuturat însă ur-
gisita de iobăgie, și și-au răscumpărat
libertatea cu scump sângele lor.

Dar libertatea n'a dăinuit mult.
După o scurtă răsuflare ajung popoa-
rele sub altă iobăgie mai cruntă și
decât cea feudală. E iobăgia cap-
italistă.

Capitaliștii cuprind toate izvoarele
de câștig și storc munca, dela om până
la dobitoc.

Ne mărginim aici numai la iobăgia
plugarului. De iobăgia măiestrilor, de
altă-dată.

Iobagiul feudal muncia numai pen-
tru un domn, pentru proprietarul său.
Iobagiul de azi muncește pentru doi
domni. Întâiu pentru dări, și a doua-
oară pentru capitaliștii speculanți.

Dările se urcă din zi în zi, încât
plugarul e aproape de a lucra în parte
pentru stăpânire.

Capitaliștii speculează cu bucatele
dărsului la bursă, și le apasă prețuri în-
cât bietul plugar nu se alege decât cu
sudoarea cruntă și oasele zdrobit, le-
gat de glie.

Bursa, acea afurisită instituțiune a
capitalismului, unde speculanții vând ca
și jucându-se în cărți cea mai mare
parte a recoltei, fără a avea un fr de
grâu în grânarele lor, și așa fac pețuri
de scădere și urcare, plătindu-și numai
diferențele de perderi ori dobâna, —
făcând că bucatele speculanților să aibă
cumpărători decât cu preturi de batjo-
cură, și atâta cât se recede pentru tre-
buințele mai mici ale țării. Ear' pen-
tru trebuințele cele mari ale morilor de
vapor ș. a. se aduc bucate din țeri
străine, după-cum adecă speculanților le
vine mai bine la socoteală, adecă după-
cum le vin mai mari dobânzi.

Speculantul e ca și hiena, care simte
și sub pământ prada și și-o desgroapă.
Pe câți oameni de bunăcredință n'a
nefericit această plagă socială.

La noi în Ungaria s'a ivit un nou
soiu de speculanți, singuri în felul lor
speculanții cu patriotismul.

Așa de pildă, ziarele din Arad ve-
tesc cu bucurie că întinsele moși na-
bilitate ale familiei Dombrádi Nagy Sán-
dor din Repsig le-a cumpărat Armin
Elias, Iacob Löfler și Dr. Stefan Vajda
(mai înainte Weidenten). „Acești trei,
scrie „Aradi Kézilöny”, cumpărară acum
sunt patru ani și marea moșie din Bocsig
pe care împărțiră în mici par-
cele, în mare parte au și vândut-o.
Dar vor parcela și moșia din Repsig,
numai ce ar mai spori isbândeile inve-
selitoare, că se așează și Maghiari în
aceste ținuturi locuite numai de Ro-
mâni, și printr'înșii și puterile lor eco-
nomice cuceresc teren spiritului maghiar.

La moșia din Bocsig au câștigat
acești patrioți moderni câteva sute de mii.

Mai știm un asemenea cas, când tot o
companie jidovească a cumpărat o mo-
șie domnească cu 150.000 fl. și parce-

lanș-o, a scos dela cumpărătorii mici
peș patru sute de mii fl. La moșii
din Repsig tot așa o să facă numiți
patrioți!

uați acum că precum tot satul
are danul său, așa și tot comitatul
are danii săi, și veți găsi că aceea
acum se întâmplă în comitatul Ara-
d (fără păreche în celelalte comitate).
Și care e rastul acestei politici de spe-
culă? Ovreii încet, dar binechibzuiți
desmoștenesc pe marii proprietari ma-
ghiar. Dar ca acestora nu cumva
le cadă greu și să se vină în minte
antisemitismul, care în Viena, sub c
dușerea lui Lueger, a sfărâmat pute-
Ovriilor din Austria, îmbată cu a
rețe pe șovinistii noștri, că adecă d-
sevrșese un fapt patriotic prin că
vor eutropi pe Români cu coloniș
maghiari.

Adecă Jidovii și patrioți buni și
dobânzile de sute de mii în pun

Fericiții coloniș muncească nu
din greu pentru băncile unde tot ei
domni și de unde li mulg a două
ear' ca să nu aibă vreme de a s
mai târziu la chipul cum sunt mulși,
tot d-lor se vor îngriji să-i încaiere cu
Români pacinici.

Pe asta vorbește zice că dragosta
e pară.

În toate dragostile, dragostea e
și însă mai oarbă. Această ne-
ginită dragoste de sine ce e însuși
deosebită a Maghiarilor e plină și r
mărginită de de care înt com
și nu ved
patriotismul și desmo

în pumni de gâmbă

Speculanții n'au patri-
este pur și simplu
numai patrie, și dacă pe acesta
război, desmoșteni, expatria, Aunci
guvernului li rămâne numai să li lădeze
cu capitaliștii și speculanți, și să pre-
dece scaunul său.

De aceea: mai încet cu patrio-
mul și mai des cu pânea cea de toat
zilele.

Uncheșu.

La anul nou

1897.

S'a dus un an de luptă plin,
Dar și-acest an eșit din rost
A mai țesut din tortul nost
Un vraf din ghețele de chin
Și ne-a rămas tot mai puțin.

Far' cele vechi și mari căruși
Au răginit, s'au răginit
De lacrimile ce-am vărsat;
Și răbdare, frați, căcuși, acuși!

Din prigoniri, din închisori
Răsare libertatea în noi
Ca lanul verde de trifoi;
O, Doamne, dăi frumoase zori
Și-un timp prielnic pentru flori!

Bine-ai venit la noi, an nou!
Amic ne fii, și nu dușman,
Să fii mai bun ca vechiul an
Și noue să ne faci cadou:
Din tot Românul un erou!

Ce ne-au răpit frații tăi ani,
Tu să ne-aduci ear' înapoi;
Stirpește pizma dintre noi,
Dar să se crească și în Balcani
Virtutea vechilor Români!

Întunec

Cearta ajunsese o indeletnicire aprăpe
de toate zilele între coconul Usturică și no-
rabila sa consoartă, cocoana Mița.

Un lucru de nimic, un fleac și buciul
caznic era gata.

Să mă iertați, iubite cetitoare, dar tre-
bue să vă spun curat, că nu atât coconul
Usturică, cât ma. ales soția sa purta priina.
Rară întâmplare să n'o găsească bărbatul în
tr'apostie în nesomn-ca.

«De ce-mi vii târziu la masă, omului
Dumnezeu? Nu auzi?»

«Și cum ai cutezat dumneata să întrîn
salon, cu miros de vin și de tutun, ca p-
la birturi! Ean te uită la ghețele lui, de c-
s așa prăvoase? ca să-mi ruineze dovoare?
De câte-ori nu ți-am spus, tu opincare,
să-ți ștergi ghețele? Pentru-ce strănuți și
sufli nasul așa de sgomotos ca un rinor?
Nu ți-am spus de atâtea-ori, că omul
crescut nu-și suflă nasul și n' strănută ca
tinel! Dumnezeule, de câte-ori să-mi mai spun
Ah, imi vine să-l surm!»

Pentru nimic, ca acestea să năștească
ori un târboin vrednic de ori-care roiu al
faraonilor. Și dară se pune coana Mița pe
turueală și pe țate, mișca mereu din mni,
pare-că voje să și sdrumice bărbatul, să nu
se aleagă din el. Gurita ei, una

dintre cele mai neobosite, avea un glas țuitor,
cu o nesfârșită varietate de vorbe. Oamenii
vecinătății se jăluau, alții rîdeau, și la casa
lor mai nime nu pune piciorul.

La vîrstă nu sînt înaintați nici ea, nici
el. Ea fusese fată de negustor, el eșise din
opinci, și acum era funcționar la o bancă de
credit și economii. Se luaseră în căsătorie
de vre-o zece ani trecuți. Amorul s'a dus
demur înște. Ori poate nici n'a fost, decât
o vorbă occasională.

Lu Usturică îi plăcea să o rărească de pe
acasă; om mititel și grăsuțu știa perî repede
din vedere; apoi se infunda, după împlinirea
orelor de slujbă, pe la cafenele, unde avea
timp de gîndit ce minciună să croiască drept
scuză la reîntoarcere.

Cînd n'avea încotro și trebuia să stea
lângă nevastă, ca să-l asculte turuțul, atunci
ca se nu se zică mereu că tot găina-i cîntă
în casă, încerca să li-o scoată și el pe nas,
mai cu șfiele și mici-odată cu grosul. Firea
sa n'a fost de loc a om tare de inger.

Stăpâna lui, destul de frumoasă pentru
el, dar mică și uscată, se plîngea de nervi.
Simția și Usturică n'a odată, simțiau și ser-
vitorii, că cocoana nu în apele ei. Îndată-
iei replica ceva, fie n-mai cât e negru sub
unghie, ea își ieșea cu totul din sărite. Și
atunci, abia ai clipit odată, și pliosc-pliosc!
onorabila consoartă își cârpa seșorul cu
niște drăguțe de păși, încât se te miri de

sprintenia mînușelor atât de gingașe și atât
de întrepide.

Chestiunea, pusă pe acest punct, se
mina la moment. Pentru-că el, d-și scap-
are și «rinocer», dar ca bărbat corect, tăcea
și înghiția.

Mai avea o grijă: era de părere, că nu
trebue să-și strice prea des pofta de mînc-
s'apoi din mic și gras să iasă un slab
nic, cum e omul mai urit.

Într'o seară, pe o iarnă frumoasă, în
za: cevași peste termenul statornic, ne-
ore fix. Prevedea săracul, că are să p-
cască întârzierea cel puțin cu un puvoia
vorbe. Și acum nu prea era de vină. Se
întâlnise adecă în cafenea cu un tovarăș din
vremile cele frumoase ale tinerețelor, un bun
și vesel camarad. Amîndoi aveau un
gusturi enciclopedice, aceleași idei de
împotrivi cu cei tari; ba și sîmîneau un
altul în înfățișare și la port. Și pe de
amîndoi erau miopi și cu ochelari.

În sfîrșit, frate dragă ncoace, frate
ncolo, vorba lor se întinse pe neșt
se treziră cu noaptea în cap, unș
ciasuri trecute!

A încercat Usturică să se conso-
în
internul său, că astăzi totuși are un
adevărat de scuză, și nu trebue să-și lă-
capul cu subtilități.

Ceacece îi inspira curagiu, era, că amicul

Spicuri din ziare

despre apariția foii noastre.

Presă maghiară.

Entre multe voci de presă ce au apărut în anul apariției „Tribunei noastre”, ne nărginim de-oamidată a produce câte-va spicuri, și anume ziarele cari se cred mai mult știute din ale „chestiei valache”.

„Magyar Hirlap”, ziarul dlui Horváth Gyula, ce-l petrece din când în când prin București pentru a se „versa” în cauza națională, și se ține a ști între poezii și maghiari, mai multe dintre zănele Românilor, scrie în numărul de Duminecă (10 Ian.)

„In numărul de Vineri al foii noastre am putut sub titlul „Aliațul român alui Lueger” citire mai pe larg despre cel mai nou organ de presă român din patrie, despre „Tribuna Poporului” ce apare la Arad, a cărei cap de titlu nenumit e Vasile Lucaci, prim colaborator George Slavici din București care ascunde sub literale „vg” (aci autorul vrea să se arate atotștiutor că a ghicit cine a scris articolul „Cătra Români” din numărul nostru de probă! Red. Tr. Pop.”). ear' redactor fi e Russu Șirianu, înlăturat dela conducerea „Tribunei.”

„Budapesti Hirlap” de Duminecă (10 Ian.), scrie la începutul unui articol dat din Brașov, fabricat însă sigur în broul „secțiunii pentru naționalități” Szensky, următoarele:

„Aderea lui Sturdza a adus nițică vioiciune în cauza națională română, ce dase a răsuflă, Russu Șirianu, protopopul „Magyar Hirlap”, se duc, când în Budapesta și Viena. Russu Șirianu înainte de a pleca din Viena se înfrățise cu tipografa încă și-au comandat-o

„armează cu combinații asupra apariției ziarului nostru, care a fost o tragere în degete cu „Tribuna” din Sibiu etc.

Noi reproducem aceste cumintenii în foile patriotice maghiare numai tocmai ca să cunoștem starea adevărată a lucrurilor, să aibă de ce rida.

Dacă „Magyar Hirlap” cu Horváth Gyula ca inspirator, și „Budapesti Hirlap” cu Szensky, scriu cu atâta „cumintenii” ca să-și poată fiecare cetitor închipui însuși mai departe, câte

seu sosit acum atunci, n'avea încă odae de prin urmăre era foarte consult să se înfrățise și se-l invite cu dragoste să se doarmă o noapte în ospitala de cură, care era aproape.

— Frate dragă, începea earăși Usturică asigur, la mine ai să găsești o primire ospitalieră.

— Sunt foarte vesel, dar' nu știu, oare ce potrivește... N'am văzut demult pe onorabila ta consoartă... și e cam târziu, unaprețec și un sriert...

Aș! N'ai grije, iubite. Adevărat, consoarta mea suferă de nervi deranjați... vreau să zic să suferit... Acum e bine, de tot bine. Și are să fie încântată de sosirea ta, pe onoare!

— Totuși...

— Lasă, nu-ți permit să mă refuzi... Ai să vii cu mine. Vrei să mă super?

Se învoesc ei, prietenii, și pornesc încet către casă. Usturică, în considerare că de bucuria revederii storsese o sticlă de vin de Malaga și vre-o cinci cognacuri cu rom, începuse a-și lăuda consoarta neprețuită. Bunii prietenii aveau chef ușor.

— Mi-se pare suntem cam afumați?
— Ba nici-decui! afirmă cu tărie Usturică, în vreme-ce își bădușia un sughiț

(Va urma.) E. Hodog.

din lună și soare se cuprind în „aprețierile” celorlalte, cu inspiratori mai puțin „specialiști”.

Presă Română.

„Gazeta Transilvaniei” în numărul seu de Duminecă scrie:

„De mult se vorbește, că cei-ce au ramas nemulțumiți cu modul cum s'au tranșat certele cari au fost isbucnit în iarna trecută la „Tribuna” din Sibiu, vor scoate un nou ziar. Acum la Crăciun a apărut numărul de probă al acestui ziar, care va eși — cum și cu ce mijloace ei vor ști mai bine — zilnic în Arad sub numele de „Tribuna Poporului”. Din acest număr de probă nu se va putea înțelege nițică asupra scopului, ce-l urmăresc acești paraponisiți. Una însă va înțelege din el ori-și-cine, care cunoaște cât de puțin faptele și purtarea lor din trecut, că adevărul lupul își schimbă părul, dar' năraul nu”.

Mulțumim de compliment!

„Tribuna” tot de Duminecă, scrie:

„In sărbătorile Crăciunului am primit noul ziar din Arad, „Tribuna Poporului”. Tiparul și hârtia se prezintă bine, încolo puține bune am putea zice”.

Și bagă apoi de vină că n'a apărut în fruntea numărului cuvântul inițiatorilor foii, pe care „Revista Orăștiei” îl anticipase că va apare. O liniștim că se va face și asta la timpul seu.

„Dreptatea” tot de Duminecă, scrie:

„Tribuna Poporului”, a apărut ca număr de probă cu reședința în Arad însă tipărită în tipografia „Minerva” în Orăștie. În primul său articol „Cuvânt redacțional”, se descopere cetitorilor, că foaia intră în luptă cu un singur gând: „să facem tot cât ne stă în putință pentru propășirea cauzei naționale”.

Dând apoi un resumat din articolul de care e vorba, încheie:

„Pe lângă acest esențial extras din cuvântul redacțional, care pare a fi programul foii, semnalăm apariția și „Băneșul”, în care se întemeiat foaia. Credem că noul confrate jurnal consideră aceasta publicare de neevitabilă, fiindcă în lipsa unei mărturisiri de credință hotărâte pentru programul partidului național dela 1881, numai numele lor, respective caracterele lor politice, vor putea în-sufia credința publicului aderent la programul nostru național dela 1881”.

Și până la un alt răspuns, ținem să însemnăm că e neexact că nu ne-am fi mărturisit hotărât pentru programul național dela 1881. S'a accentuat în numărul de probă acest lucru.

Învitare de abonament.

Deschidem prin aceasta abonament pe anul 1897 la

„TRIBUNA POPORULUI”

Condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, sunt cele următoare:

In Monarchie:

Pe un an fl. 10.—
Pe 1/2 an „ 5.—
Pe 1/4 an „ 2.50
Pe o lună „ 1.—

Pentru România și străinătate:

Pe un an franci 40.—

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu 1 fl. 50 or. pe an, având o întindere de 8 pagine: cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus poporal de 4 pagine.

Domnii cari se abonează la foaia de zi cu 10 fl. la an, nu au să mai plătească nimic pentru adausul poporal de la numărul de Dumineca.

Administrația

„TRIBUNA POPORULUI”

NOUȚĂȚI

Fână ne vom putea arangia cemptet în tipografia noastră proprie, „Tribuna Poporului” va fi tipărită în institutul tipografic „Minerva” din Orăștie.

In săptămâna viitoare însă vom fi deja instalați în Arad.

Bal în Arad. La 6 Febr. n. 1897 se arangiază în Arad un bal în salele Hotelului „Cricca albă” în favorul școlărilor români lipsiți de mijloace.

Invitarea la bal o face următorul comitet arangiator: Dr. Ioan Nemet, președ.; Dr. Iazar Ghebelesiu, Livius Tamasdan vice-președinti; Ioan Faur, Dr. George Proca, secretari; Ioan Pap, cassar; George Adam, controlor; E. Belesiu, M. Besian, S. Bocu I. Buda, R. Chicin, A. Crișian, A. Demian, P. Givulescu, C. Jancu, S. Ignat, A. Marta, V. Moldovan, V. Milovan, V. Nicoara, A. Pap, V. Pap, Dr. E. Patacean, C. Pavlovici, A. Petruțiu, N. Popescu, E. Popoviciu, G. Popovici, Dr. J. Popovici, Jul. Popovici, D. L. Popovici, C. Proca, J. Rațiu, R. Rosiescu, S. Rozvan, L. Secosian, G. Telescu, J. Ursu, E. Zaszló.

Bilete de persoană 2 fl., de familie 5 fl. de galerie rândul I. 2 fl., al II-lea 1 fl. În-ceputul la 8 ore seara.

Toate scrisorile, atât cele-ce privesc Redacțiunea cât și cele-ce privesc Administrațiunea ziarului, au a fi adresate la: Arad Str. Aulich (Adam) Nr. 1.

„Foaia pedagogică” este titlul unui organ pedagogic ce va apare în Sibiu tot la 2 săptămâni și cu începere din 1 Ianuarie v. în condițiunile cele mai avantajoase. Ideea înființării unei foi pedagogice a dat-o în sinodul arhidieceșan din 1885, un distins profesor gimnasial. Comisia sinodală constătoare din profesorii seminariali: Dr. P. Barcianu, Ioan Popescu, și Dr. Ioan Crișian, au elaborat un proiect-program în acest obiect, care s'a înaintat sinodului din 1886. Foia noastră bisericești adese-ori sunt cuprinse, au făcut de această afacere a intrat în domeniul afacerilor ce-și dorm somnul. După 6 ani de dormitare, „Reuniunea învățătorilor din Sibiu”, al cărei president este distinsul profesor seminarial Dr. D. P. Barcianu, a slevat din nou această chestiune și a compus un proiect de elaborat, pe care l'a supus deliberării celorlalte Reuniuni învățătoarești, ear' acest proiect, însoțit de opiniunea Reuniunilor, a fost înaintat consistențului cu rugarea, ca să spriginească Reuniunea la edarea foii. După mai mulți ani de trăgănare, la 1896, consistorul arhidieceșan a însărcinat un număr de profesori dela seminarul „Andreian” cu îndeplinirea celor necesare pentru scoaterea la lumină a acestui organ.

Distinsul profesor Dr. D. P. Barcianu, ca director, în societatea profesorilor: Demetriu Comșa, Dr. Petru Span, și Dr. Ioan Stroia — s'au însărcinat cu redigiarea foii. Dragostea pentru învățătorul român și dorul de-a conlucra la luminarea și deșteptarea lui a determinat pe profesorul Barcianu a primi greaua sarcină de director al foii și pe colegii d-sale de a conlucra cu d-sa.

Nedumeririle unora, că „Foaia pedagogică” va lepinde de redacția „Telegrafului Român” sunt basate, deoare-ce redacțiunea „Foi pedagogice” are să fie absolut independentă și tot ce se face în comun cu „Tr. Rom.” este că se expedează deodată cu aceasta. Dacă este vorba de a ridicare a Fel. Rom., aceasta trebuie să-și-o facă el însuși și o va pute și ajunge, când își va fi înștișat redactori convinși de politica purtată de el.

Adunare învățătoarească. Învățătorii rom. din inspectoratul Ienopolea s'au întrunit în adunare extraordinară la 27 Dec. v. 1896, în Borosineu, unde au discutat și luat rezoluțiuni cu privire la ameliorarea stării școlăii și învățătorului. Totodată s'au întreprins pași necesari în cauză și la celelalte subreuniuni surori din diecesa Aradului.

„Tribuna Poporului” la Sibiu. Atât în Sibiu cât și în iur. „Tribuna Poporului”, n-ave scrie, a fost întâmpinată cu mari simpatii. Apariția ei a produs adevărate bucurii. Oamenii doritori de bine, speră mult dela acțiunea pornită la Arad.

Din viața societăților siblene. Ca un semn de progres pe terenul comercial ia săi trebuie considerată: înființarea societății pe

acțiuni „Concordia” în Sibiu cu scop de a dchide în localitate și în comunele rurale, locu de Români, prăvălii, ca astfel să se paralisezaful, ce-l exerciează jidovimea, care și în mână comerțul. Concordia este fondată cu 100.000 fl. și stă sub conducerea celor n probate puteri comerciale. Resultatele, ce vor obține vor fi la toată întâmplarea bir făcătoare pentru noi.

Numărul de probă, deoare-ce nu ne s sise clișeul comandat, a apărut în frunte literă, cari în numărul de față sunt înlocuiri cu cele-ce vor rămânea definitive.

„Schife umoristice” de Enea Hodog este numele unui elegant volum ce a apărut de Anul-Nou la Caransebes în tipografia die cesana; editura autorului. Reproducem în foia numărului nostru de față începutul ce lei dintâi schife, și vom reveni.

Efectele mărilor

asupra pământului uscat.

Zilele trecute lumea întreagă a fost alarmată și viu impresionată de marile desastri întâmplare în Sârbia și Grecia, unde apele riurilor și valurile mării au nimicit comune întregi.

Desastrele aceste au dat ocazie învățătorilor mai ales istoricilor și celor-ce se ocupă cu geologia, să-și reamintească de efectele pe cari mările le produc asupra uscatului.

Se știe anume, că cele mai multe mări sapă într'una uscatul, așa că stânca Lear de pildă, despre care a scris Schakespeare, azi a dispărut, dimpreună cu întreg dealul enorm de stânci cari impresionase atât de viu pe marele dramaturg englez. Tot așa, în Helgolanda sunt o mulțime de sate cari au dispărut, distruse fiind de apa mării chiar în secolul acesta. Insula Wanderooge, d'asemenea nu demult a dispărut și ea.

Trecut însă și Scandinavia și Danemarca.

Astfel, se știe, că pe vremea Romanilor, între Texel în Eidel erau 23 insule, departe în largul mării.

Azi, 7 din aceste insule sunt cu desăvârșire dispărute, ear' cele rămase pe jumătate sunt și ele distruse de apa mării care le sapă într'una. Câteva decenii încă, și insulele dela Nordul Schleswigului, de pildă, vor aparține istoriei.

Marea distruge, însă, nu numai încet și la țerm, ci adese-ori pe neașteptate, violent și departe.

Astfel, în secolul al XIII-lea nici nu se pomeneste de golfurile Dollart și Iahdebusen, și acolo unde acum se leagă pe apă vase enorme, erau orașe și comune înfloritoare. La anul 1277, marea a atacat cu atâta violență țermul, încât a rupt din uscat o fașie de 5 kilometri lungime. Orașul Torom și alte 50 orașele și mânăstiri au fost nimicite în câteva ore. Marea a conținat să distrugă uscatul până pe la anul 1539. D'atunci încoace, violența valurilor a scăzut.

Până la anul 1219, actualul golf Zuider era un lac frumos. Intre anii 1219 și 1287 marea a săpat însă pământul uscat dintre mare și iac; dar, chiar' acum, când se schimbă direcția vântului, limba de pământ de odinioară se formează eară din cantitatea enormă de nisip pe care marea îl varsă spre țarm.

Se știe, deasemeni, că pe la anii 300 d. Chr., insulele Echrechon și Iersey se leagau cu Franția-de-Nord. Primii episcopi creștini din Bretania se diceau cu trăsura la mânăstirile de pe cele două insule. Încetul cu încetul însă fundul mării început să se scufunde, și stâncile cari acum 1500 ani erau groaza marinarilor, azi nu mai există. Tot așa au dispărut și frumoasele câmpii Cesembre, unde, până în secolul al XV-lea, se arangiau cele mai vestite alergări de cai.

În veacul al XII-lea, fluviul Rhon nu era mai lat de 70 m. Azi, deita lui are o întindere de 1100 metri; apa mării a săpat atât de mult înspre uscat, că a nimicit o parte mare din valea odinioară atât de fertilă.

Lângă Caen, învățatul Quenvalt a găsit o pădure întreagă sub apă. La Cherbourg

fundul mării e plin cu arbori, din cari se găsesc câțiva expuși în muzeul de științe naturale din Paris.

Unde azi este golful Donavnency, în vechime a fost orașul Is, care, cu toate că era apărat cu diguri enorme, în anul 444 a fost înghițit de valurile mării, împreună cu întreaga populațiune. Când scade apa mării, se ved și acum ruinele orașului, odinioară atât de înfloritor. Britanii le numesc *Mogher Greghei* (sate grecești).

Pe țărmurile dela Nordul Franciei, în Belgia și Olanda mai ales, marea pustiește cu atâta putere, încât, cu toate măsurile de apărare, peste 1500 ani — spun învâțații — Parisul va ajunge port de mare.

Dacă mările au efect desastroos pentru uscat, nu e mai puțin adevărat, că sunt casuri unde marea contribuie la mărirea uscatului.

Astfel se știe că Havre, zidit de Francisc I. la 1516, era port la țărmul mării. Azi însă, Havre este la o distanță de 4 kilometri dela țărmul mării, care s'a mărit într'una prin cantitatea de nisip ce apa mării a vârsat la țărm.

La Dives, unde s'a imbarcat Wilhelm, prinț al Normandiei, cu 67.000 soldați, pentru a merge să bată pe Englezi, azi sunt câmpii întinse.

Tot așa s'a întâmplat cu Aigues-Mortes, din al cărui port plecaseră, la anul 1245, Ludovic IX, în cruciadă; atunci orașul era la țărm, acum însă e la o depărtare de 7 kilometri dela mare. Rhonul depune aci anual 18—20 milioane metri cubi de nisip și pământ, pătrunzând astfel în fiecare an, cu 60 metri în mare. Delta și-a schimbat-o de atunci de patru-ori.

Orașul Adria, în Italia, zidit de Etrusci, acum 3000 de ani, era la țărmul mării, ear' acum este la distanță de 26 kilometri. Țărmul se întinde în mare pe fiecare an cu 70 metri.

Ravena a fost — ca și Veneția — oraș zidit pe lagune. Azi este la 6 kilometri depărtare de țărmul mării.

Tot astfel, pe vremea Romanilor Ostia era port la mare. Acum este la o distanță de 6 kilometri dela țărmul mării.

Cele mai uriașe schimbări le fac însă fluviile Missisipi și Gangele.

Cel dintău a pătruns 40 kilometri în mare, ear' cestalalt depune pe an 1 miliard 132 milioane metri cubi în golful de Bengal, care astfel pe fiecare an devine tot mai mic.

Literatură.

„Povestiri din copilărie”, de Sergiu Cujbă, cu ilustrațiuni de N. Vermont și cu prefață de G. Coșbuc, eată titlul unui frumos volum apărut zilele acestea în editura librăriei C. Sfetea. Este o adunare de nuvele, schițe și note fugitive, o lucrare fără pretenție a unui tinăr începător. Ea nu poate fi prin urmare o lucrare deservită în amănunte; dar' toate paginile ei sunt învăluite într'o atmosferă de sincer și curat sentimentalism, care șade foarte bine la vîrsta tinăra.

Eată prefața ce scrie acestor povestiri amicul nostru G. Coșbuc.

„Am încercat și eu odată să fac versuri pentru copiii de școală. Am scris multe și le-am îndesuit pe toate într'o carte de ceteră. Știu deci din experiență, cât de anevoioasă e munca să cauți subiecte ușoare ca să le tratezi ușor, coborîndu-te la nivelul intelectual al copilului și încordându-te să-i imitezi noima gândirii și gustul exprimării lui. Iacă, vorba m'a adus, fără să fi avut gând acuma, la un paradox: a scrie pentru copii e foarte greu, tocmai fiindcă e foarte ușor.

Cultura omoară naivitatea și știința goleşte simplitatea, și deci nu știu să povestesc.

copiilor, naiv și simplu, atunci ești în rolul celui care predică flămînzilor despre binefacerile postului. Ca să poți povesti copiilor, trebuie să-i iubești, trebuie să cauți a le pricepe firea și lumea aparte în care trăiesc, — se știi să te cobori pîn' la nivelul personalității lor, considerându-i ca și pe oamenii în vîrstă. Trebuie să iei parte împreună cu dîșii la toate manifestările lor sufletești: într'un cuvînt, rămînînd om mare, să fii cât se poate de — copil.

De aceea femeile au scris mai bine pentru copii decît bărbații; dotate cu mai multă simțire și pricepere sufletească, și ocupându-se mai mult cu dîșii, — le-au înțeles mai bine firea.

Apoi femeile rămîn copii vieța încreagă, adecă rămîn simple, iubitoare și entusiaste, precum poporul rămîne copil deapuri în creațiunile-i artistice.

Pîn'a nu-ți ceti caetul, într'o doară, 'mi-am zis despre d-ta: „Cine-a mai învățat și pe omul ăsta să-și prindă mințea cu copiii? Dar' de-odată cu cetirea, 'mi-am mutat gîndul. Povestirile d-tale sunt o încercare, și e o vorbă a nu știu cui: încercarea și când nu reușește, e o școală. Și, cred eu, sunt destul de reușite, ca început. Fără îndoială, s'a mai făcut câte ceva în felul acesta, și nici nu zic că ești cel dintău, ci printre cei dintău.

Valoarea poveștilor pentru copii nu stă pe deplin numai în adevărul estetic, în frumos, ca ale celorlalte scrieri artistice; ele au valoarea religiunii, nu a artei: efectul salutar al lor e ultima ratio. „Cuore” a lui de Gubernatis poate să n'aibă nici o valoare artistică, are însă o valoare etică așa de mare, încât cu tot dreptul se traduce această carte în toate limbile europene și s'a răspândit pretutindeni, cum poate numai evanghelia s'a mai răspândit. Ți-le spun acestea, ca să nu-ți fie prea tare teamă că povestirile d-tale n'ar fi avînd nici o valoare artistică.

Poveștile pentru copii au rol educat. pedagogic. Ele sînt, în primul loc, poezie didactică. Instructivă, nu distractivă. Tocmai de aceea ea, între toate genurile de literatură, poate să fie cea mai distractivă, dac urmărește idei împotrivoare dogmelor pe dagogiei și ale moralității.

Apoi trebuie să arăm copilului, așa cum e — cu bucurie și prăpas — ca nu cumva intrînd în lume — disă — între lumea reală și lumea din mințea sa — să-l ducă la decepțiune, la pesimism, la lipsă de voință, — rele de care omenimea noastră e așa de bolnavă!

Eu cred, că d-ta ai scris bune povești. Talent ai; știi ce să tratezi și cum. Acesta e lucrul cel mai năbădăios în artă, poate arta însăși. Iți lipsește numai rutina. Rutina însă, e un lucru care se învață cu vremea.

Sînt convins că ai să scrii din ce în ce mai bine. Ești tinăr; poveștile d-tale înreamintesc proverbul: Ziua bună se cunoaște de dimineață.

G. Coșbuc.

Aviz școlar! Pentru orientarea domnilor abonați și ca răspuns dlor colegi ce-mi fac întrebări, răspund, că din „Tabelele de parcurs” sînt gata 14 Nri; celelalte 4 sînt în lucru. În curînd le voi expedea celor-ce au trimis prețul la adresă, ear' celorlalți, cu recepere postală. Lucrarea foarte succasă. Pentru școlile sêrace avem abonate 46 exemplare. La timpul seu îmi voiu ținea de datorie a face cunoscut on public numele și adresa generoșilor dăruitori și amici a-ți școlai.

Lipova, 29 Decembrie 1896.

Ioan Tuducescu, învățător.

Proprietar și editor: Aurel P. Bar.

Redactor responsabil: Ioan Ruc.

„MINERVA” INSTITUT TIPOGRAFIC SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Cea mai ieftină tipografie!

Tipografia „Minerva” din ORĂȘTIE, strada Berăriei Nr. 10, mărindu-și asortimentul, își oferă on. public serviciile sale pentru ori-ce fel de tipărire.

Fiind pusă în plăcuta poziție de a dispune de 6 mașini, și anume: 2 prese accelerate, mari, 2 prese de mână, mici, și 2 mașini: una de perforat și una de tălat, precum și de 112 soiuri de litere de cele mai moderne, cu mai bine de 200 clișeuri, și felurite alte obiecte tehnice, — garantează pentru efectuare promptă, corectă și frumoasă, cu prețuri foarte ieftine!

Tipărește 100	Cărți de vizită	pentru fl.	—25 cr.
”	” Capuri de couverte	”	—30 ”
”	” Bilete de logodnă	”	—50 ”
”	” Bilete de Cununie	”	—80 ”
”	” Programe de dans	”	—40 ”
”	” Invitări	”	—70 ”
”	” Provoacări	”	—50 ”
”	” Capuri de epistole	”	—50 ”
”	” Placate	”	1.20 ”
”	” Anunțuri funebre	”	1.80 ”

Hârtia, care în sumele de mai sus, frește, nu e cuprinsă, stă în voea comandatorului să-și-o aleagă.

„MINERVA” primește mai departe să efectuească tipărituri de cărți și broșuri de ori-ce mărime, pe lângă învoeli de plată foarte ușoare, în rate dacă e de lipsă.

Pentru Bănci tipărește Bilanțuri, Acții, Libele de depuneri, Cărți, Documente de Cassă și tot felul de tipărituri.

Pentru înfățișare plăcută, atrăgătoare, se garantează.

Comanda se primește la tipografie în str. Berăriei (vis-à-vis de judecătoria).

Direcțiunea institutului tipografic „Minerva”.

„VICTORIA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Arhiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții: fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 100.000. Depuneri fl. 1.000.000. Circulația anuală fl. 15.000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abzicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea cassei, depuneri pînă la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abzicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează îndată după sosirea comandei.

Direcțiunea institutului.

O specialitate naturală neprețuibilă este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda” de Bodok

care după experiențele făcute la mai multe facultăți de medicină s'au dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută mai ales: la conturbări de mîstuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratoare etc.

BORVIZ DE PRIMUL RANG

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid carbonic natural de un gust prea plăcut, va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sibiu, Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj; Szegesváry és társai, Deva; Balog Gyula, Orăștie; Németh János; în Brașov deposit propriu strada Căldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de adreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA”:

JOSEF GYÖRGY,

(comit. Háromszék). BODOK. (Transilvania).